

Huvudman

Banérskolan AB
Org.nr: 559098-7201

Beslut

Datum 2024-12-06
Dnr SI 2024:3911
Sida 1 (5)

Ärendet

Tillsyn av Banérskolan i Leksands kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 20 juni 2024

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2024 genomfört en tillsyn av Banérskolan i Leksands kommun.

Skolinspektionen har den 20 juni 2024 beslutat att förelägga Banérskolan AB senast den 31 oktober 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisning av lärare och avgränsning av konfessionella inslag i utbildningen. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Banérskolan AB en anmärkning rörande elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Banérskolan AB har den 30 oktober 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Banérskolan AB har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Undervisning under ledning av lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har i korthet huvudsak redovisat följande.

Rutinerna för längre vikariat har förtydligats och om någon som ej är anställd som lärare omplaceras till ett längre vikariat upprättas hädanefter ett tidsbegränsat anställningskontrakt där det framgår att personen är anställd som lärare.

Huvudmannen har inkommit med anställningsavtal för samtliga undervisande lärare.

Rättslig reglering

Lärare ansvarar för den undervisning som han eller hon bedriver och endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen (2 kap. 13 och 15 §§ skollagen). Av skollagen definieras undervisning som processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden (1 kap. 3 § skollagen).

I förarbeten till skollagen framgår bl.a. att i definitionen av undervisningsbegreppet ligger att lärandeprocessen sker under ledning av lärare. Med detta menas inte att dessa måste vara närvarande i undervisningslokalen eller motsvarande all lektionstid. Tanken är dock att för att en aktivitet ska klassas som undervisning måste en lärare ha det övergripande ansvaret för det som ska göras (prop. 2009/10:165 s. 633).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Konfessionella inslag**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Huvudmannen har i huvudsak redovisat följande.

Föreläggande p. 1

Det konfessionella inslaget i form av morgonbön genomförs på morgonen innan dagens första lektion startar. Det konfessionella inslaget har nu ett eget pass på elevernas scheman under rubriken Morgonbön och omfattar fem minuter. Huvudmannen har gett in ett schema till Skolinspektionen i vilket avgränsningen gällande det konfessionella inslaget i form av morgonbön framgår. Eleverna har informerats om schemaändringen. Det konfessionella inslaget på morgonen pågår som längst i fyra minuter, därefter sker en kortare paus då elever ges möjlighet att ta fram aktuellt material till den kommande lektionen. Samtidigt som det konfessionella inslaget på morgonen genomförs erbjuds elever som inte vill delta i det konfessionella inslaget ett icke-konfessionellt alternativ att delta i. Under pausen ansluter elever som valt att delta i det icke-konfessionella alternativet till gruppen. Därefter startar lektionen.

Föreläggande p. 2

Det konfessionella inslaget bordsbön som genomförs i samband med skollunch är frivilligt. Elever som inte önskar att delta erbjuds att lämna

klassrummet innan bönen och därefter ansluta igen för att äta med klasskamraterna alternativt dröja kvar utanför klassrummet till efter bönen och därefter ansluta för att äta med kamraterna.

Information om att morgonbön, bordsbön och övriga konfessionella inslag är frivilliga har gått ut både skriftligt och muntligt. Eleverna och vårdnadshavarna har skriftligen fått välja om eleven ska delta vid morgonbön eller vid en alternativ aktivitet som inte är konfessionell, vilket genomförs i ett annat klassrum.

Rättslig reglering

Konfessionell inriktning avser inriktning på verksamhet som innebär att det där förekommer konfessionella inslag. Konfessionella inslag avser bekännande eller förkunnande inslag som tillhör en viss religion och som initieras och genomförs av huvudmannen eller på dennes uppdrag (1 kap. 3 § skollagen).

Undervisningen vid fristående skolor ska vara icke-konfessionell (1 kap. 7 § skollagen).

Om huvudmannen för en fristående skola har fått godkännande att bedriva utbildningen med konfessionell inriktning, får andra aktiviteter i utbildningen än undervisningen ha en sådan inriktning, med de begränsningar som följer av 7 b och 7 c §§ skollagen (1 kap. 7 a § skollagen).

I en utbildning med konfessionell inriktning får undantag från det som anges i 5 § tredje stycket skollagen om att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet enbart göras för konfessionella inslag. Deltagandet i konfessionella inslag ska alltid vara frivilligt. Huvudmannen ska försäkra sig om att vårdnadshavare och elever är införstådda med detta. Ett konfessionellt inslag ska avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen. Om det i undantagsfall inte är möjligt att avgränsa ett konfessionellt inslag från en annan aktivitet i utbildningen utan att syftet med aktiviteten går förlorat, får det konfessionella inslaget ingå i aktiviteten. Om en elev inte vill delta i en aktivitet där ett konfessionellt inslag ingår ska eleven erbjudas att ta del i en likvärdig aktivitet som inte innehåller sådana inslag (1 kap. 7 b § skollagen).

Av förarbetena till ovannämnda bestämmelser i skollagen framgår att ett konfessionellt inslag ska avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen. Ett exempel är att en bön inte ska ingå som ett moment i en morgonsamling där information om dagens aktiviteter ska lämnas. Huvudmannen kan i stället skilja mellan en morgonstund med ett konfessionellt inslag, t.ex. bön, som det är frivilligt att delta i, och en därefter följande morgonsamling utan konfessionella inslag som syftar till att lämna information om dagens verksamhet. Förarbetena anger vidare att det frivilliga deltagandet underlättas om huvudmannen avgränsar det konfessionella inslaget schemamässigt eller i tid (prop. 2021/22:157, sid 51,115).

Av förarbetena (prop. 2021/22:157 s. 51, 114 f.) framgår vidare att huvudmannen ska försäkra sig om att vårdnadshavare och barn respektive elever är införstådda med att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt och att detta t.ex. kan innebära att muntliga förtydliganden kan behöva göras inför enskilda konfessionella moment, så att det inte i den praktiska situationen framstår som att det inte finns någon valfrihet. För att kravet på frivillighet ska kunna uppfyllas bör barnet eller eleven alltid ha rätt att utebli från det konfessionella inslaget.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har i huvudsak redovisat följande.

Från höstterminen 2024 deltar, förutom speciallärare och kurator, även skolsköterska, skolpsykolog och skolläkare i elevhälsoteamets planering av det förebyggande hälsofrämjande arbetet. Skolsköterska deltar minst två gånger per termin i elevhälsoteamets möten, skolpsykolog och skolläkare deltar vid minst ett tillfälle per termin i elevhälsoteamets möten.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att för eleverna i förskoleklassen och grundskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. (2 kap. 25 § skollagen).

I förarbetena (prop. 2009/10:165, s. 276) om samlad elevhälsa anges följande. Arbete med elevhälsa bör i stor utsträckning vara förebyggande och ha en hälsofrämjande inriktning. Arbete med elevhälsa förutsätter vidare en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper samt att det finns kompetens att tillgå för detta arbete. (...) I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som t.ex. arbetet mot kränkande behandling och undervisningen om tobak, alkohol och andra droger och

övrig livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning m.m. Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor. Vidare anges (a.a., s. 278) att elevhälsans mål är att skapa en så positiv lärandesituation som möjligt för eleven och att syftet med en samlad elevhälsa är bl.a. att den ska resultera i beslut om specialpedagogiska åtgärder för eleven. I förarbetena anges (a.a., s. 277) att elevhälsans fokus inte ska vara hälso- eller sjukvårdande insatser i snäv bemärkelse utan förebyggande och hälsofrämjande insatser i ett bredare perspektiv.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Fredrik Asplén.

Utredaren Johan Runemark Brydsten har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Anders Holmgren medverkat.